Περιβαλλοντική «βόμβα» η Αθήνα. Οι στόχοι του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα στις μεταφορές

2019/07/25 10:03 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Η αντιμετώπιση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ειδικότερα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, αποτελεί διαχρονικό και μείζονα θέμα για κάθε κυβέρνηση.

Επιμέλεια: Βάσω Βεγιάζη

Είναι ενδεικτικό ότι, από το 2008, παρατηρούνται υπερβάσεις των οριακών τιμών της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων.

Ανά περιόδους, το υπουργείο Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία, εκπονεί μέτρα για τον περιορισμό εκπομπών από όλες τις συναφείς πηγές, συμπεριλαμβανομένης και της κυκλοφορίας οχημάτων, δηλαδή του τομέα των μεταφορών.

Για παράδειγμα, τους επόμενους μήνες θα παραδοθεί στο υπουργείο το **«Σχέδιο για την ποιότητα του αέρα στην ευρύτερη περιοχή Αθηνών».**

Μέσω του Σχεδίου αυτού, εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί ο σχεδιασμός μέτρων για τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, καθώς, παρά τα μέτρα που έχουν κατά καιρούς ληφθεί, εξακολουθούν να υπάρχουν υπερβάσεις των μετρούμενων συγκεντρώσεων όζοντος, αιωρούμενων σωματιδίων και διοξειδίου του αζώτου.

Αντίστοιχα, ο τομέας των μεταφορών βρίσκεται στο επίκεντρο της ενεργειακής μετάβασης στις «καθαρές» μορφές ενέργειας.

Με δεδομένο ακόμη ότι **οι οδικές μεταφορές αποτελούν το 75%** της κατανάλωσης ενέργειας του μεταφορικού τομέα στην Ελλάδα, ο τελικός στόχος είναι **το 14% να καλύπτεται από ΑΠΕ**, με ορίζοντα το 2030.

Ο στόχος θα επιτευχθεί στο πλαίσιο που διαμορφώνει ο συνολικός μακροχρόνιος σχεδιασμός του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως έχει ανακοινωθεί, βάσει του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

Πρόκειται για το πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μέχρι το 2030, στο οποίο περιγράφονται οι εθνικοί στόχοι για την ενέργεια και το κλίμα, σε εναρμόνιση με τους αντίστοιχους στόχους που έχουν τεθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τη Συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή, αλλά και τις δεσμεύσεις/στόχους που απορρέουν από το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων.

Η επίτευξη των στόχων του ΕΣΕΚ στις μεταφορές σημαίνει ότι, έως το 2030, **ένα στα 10 αυτοκίνητα θα είναι ηλεκτροκινούμενα** και ότι, από το 2025, **ένα στα δύο αυτοκίνητα, τα οποία πωλούνται, θα κινούνται με ηλεκτρική ενέργεια**.

Επισημαίνεται ότι το ΕΣΕΚ δεν προκρίνει ένα σενάριο με αποκλειστική έμφαση στα ηλεκτρικά οχήματα ή τα βιοκαύσιμα αλλά, πρόκειται για μια πρόταση που οδηγεί σε μετριασμένη διείσδυση μικρών ηλεκτρικών αυτοκινήτων με ορίζοντα το 2030, βάσει κατάλληλων κινήτρων.

Τι ισχύει σήμερα, ποια φορτηγά και οχήματα μετακινούνται

Βάσει του άρ. 50 του Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249 Α/25.11.11), στο κέντρο της Αθήνας και Θεσσαλονίκης, επιτρέπεται η κυκλοφορία πετρελαιοκίνητων ιδιωτικής χρήσης φορτηγών και επιβατικών οχημάτων μικτού βάρους κάτω των 4.000 kg, μόνο εφόσον η τεχνολογία κατασκευής τους πληροί εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του Κανονισμού 715/2007 (Euro V – Euro VI) ή μεταγενέστερου.

Με το Ν. 4313/2014 (261Α΄/17.12.14), άρθρο 39 τροποποιήθηκε ο Ν. 1959/1991 και σε οποιαδήποτε διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη όπου αναφέρεται «κάτω των τεσσάρων χιλιάδων χιλιόγραμμων» και «άνω των τεσσάρων χιλιάδων χιλιόγραμμων», αυτά αντικαθίστανται με τους όρους **«κάτω των τρεισήμισι χιλιάδων χιλιόγραμμων» και «άνω των τρεισήμισι χιλιάδων χιλιόγραμμων».**

Επομένως, στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης (όπως οριζόταν στην Κοινή Υπουργική Απόφαση Β-27660/712 – ΦΕΚ 519/Β/12.8.92), επιτρέπεται η κυκλοφορία μόνο των πετρελαιοκίνητων ΙΧ οχημάτων μικτού βάρους κάτω των 3.500 kg, τα οποία είναι τελευταίας τεχνολογίας και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές Euro V – Euro VI ή μεταγενέστερης.

Επιπλέον, με την ΚΥΑ 16229/2012 (Β΄1467) «Μέτρα περιορισμού κυκλοφορίας επιβατηγών αυτοκινήτων, φορτηγών και λεωφορείων στο μικρό και μεγάλο δακτύλιο της Αθήνας», από το Σεπτέμβριο του 2012, **τέθηκε σε εφαρμογή ο «πράσινος δακτύλιος»** στο κέντρο της Αθήνας και επιτρέπεται η κυκλοφορία χωρίς κανένα περιορισμό μόνο των ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων και των οχημάτων τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τις διατάξεις του Κανονισμού 715/2007 (Euro V – Euro

VI) ή μεταγενέστερου εφόσον εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα λιγότερο από 140g/km, ανεξαρτήτως του καυσίμου που χρησιμοποιούν.

Τα υπόλοιπα οχήματα αυτής της κατηγορίας, κυκλοφορούν στο κέντρο της Αθήνας εκ περιτροπής και με βάση το σύστημα «μονά-ζυγά».

Επίσης, τα φορτηγά οχήματα άνω των 2,2 τόνων και τα λεωφορεία, ηλικίας μεγαλύτερης των 22 ετών (με βάση το έτος της πρώτης άδειας κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα), απαγορεύεται να κυκλοφορούν στο μεγάλο και το μικρό δακτύλιο της Αθήνας, από την 1-9-2013.